

Antonia Pavlic 8-8-1
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

MAN IN SPIRIT
I LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Nixon za čisto okolje

Predsednik je pozval Kongres, naj se pobriga, da ne bo z zavlavljanjem načrtov za očiščenje okolja kriv splošne narodne nesreče.

WASHINGTON, D.C. — Čisto okolje! — To je geslo sedanjega časa po vsem svetu. Ljudje so spoznali, da je vdihavanje nečistega zraka škodljivo, da umazane vode, umazano okolje, umazana bivališča niso primerne za človekovo življenje, pa tudi hudo nevarna njegovemu obstoju. Predsednik Nixon, ki je tudi vnet zagovornik čistega okolja, je pozval Kongres, naj "nujno" obravnava vprašanje čistega okolja, ker gre za "naš obstoj".

Kongresu je predložil sliko našega okolja, prvo te vrste pri kateremkoli narodu na svetu. V njej pravi, da je "ameriško okolje nezdružljivo in umazano ter da postaja vsak dan slabše". Pozval je Kongres, naj odobri njegov program proti onesnaževanju okolja v 37 točkah, ki ga mu je poslal v obdelavo v preteklem februarju.

Poročilo o stanju okolja je sestavil Svet za kakovost okolja, ki ga je Kongres ustvaril v preteklem januarju. To je njegovo prvo poročilo. V njem je priporočena sestava posebnega načrta in predpisov za uporabo zemlje v naši deželi, pa tudi za oskrbo z energijo (pogonsko silo, gorivom) ter promet. Dežela se mora daleč v naprej odločiti, kaj hoče: odprti svet ali mesta, več kilowattov ali čist zrak in čisto vodo, več avtomobilov ali znosno okolje.

V letošnjem proračunu zvezne vlade je za čisto okolje določeno 1,5 milijona dolarjev, v prihodnjem pa bo 4,8 milijona. Glavni del predvidenih sredstev v prihodnjem proračunu poudarja za očiščenje voda in obliki pomoči krajevnim upravam pri teh naporih. Po računih U.S. News & World Reporta bo potrebno v naslednjih 5 letih vložiti v čisto okolje v naši deželi skupno 71 milijonov dolarjev.

Kolera razsaja v južnem delu Sovjetske zveze

MOSKVA, ZSSR. — V južnih pokrajinah Sovjetske zveze je začela zopet razsajati kolera. Zanesla jo je neka ladja iz Batuma. Je to zelo nalezljiva bolezen, ki je znana Rusiji še iz carskih časov. Takrat je razsajala od Odesa daleč v srednjo Azijo preko Kerča, Caricina itd.

Koleri se je mogoče ubraniti: ne sme se jesti nobene sveže zelenjave in sadja in ne piti ne prekuhanih pijač. Pojavi se v juliju in traja do pozne jeseni. Nekdanja primitivna sredstva proti koleri so danes najbrže nadomestili že z modernimi zdravili. Vsekako je pa oblast zelo omejila osebni promet na vseh prometnih žilah.

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma jasno in toplo. Najvišja temperatura čez dan 80-85, ponoči okoli 60.

Novi grobovi

Joseph Somrak
Včeraj je umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 81 let stari Joseph Somrak s 1165 Norwood Rd., vdovec po pok. Josephini, roj. Mihelc, oče Josephine Traina, Josepha J., Victorja J., Veronice Ansec, 23-krat stari oče, 16-krat praoče, brat pok. Louisa, pok. Johna, Frances (Kan.), pok. Theresa Korosec in drugih (v Evropi). Pokojnik je bil rojen v Ponikvah pri Dobropolju v Sloveniji. Do svoje upokojitve pred 25 leti je bil zaposlen pri Willard Storage Battery Co. Bil je član KSKJ št. 25. Pogreb bo v petek ob 9. dopoldne iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na Kalvarijo. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Nikdar dovolj previdnosti

WASHINGTON, D.C. — Kritiki Nixonovih nepripravljenih izjav in odgovorov na televiziji so ponovno izražali bojazn, da bo Nixon ob kakoli priliki rekel kaj takega, kar bo očitno škodovalo mednarodnim odnosom ZDA. Posebno zaskrbljeni so v tem pogledu za odnose s Sovjetsko zvezo.

Pretekli teden so ti kritiki opozorili na Nixonove besede, ki so sprožile vihar okoli sodne razprave proti C. Mansonu in njegovi "družini". Nerodna predsednikova izjava bi skoraj nemogočela nadaljno sodno razpravo, ko so odvetniki obtoženih trdili, da je nadaljna razprava "nesmiselna", ker je predsednik ZDA dejal, da so obtoženci "krivi".

Povodni preprečile volitve v vzhodnem Pakistanu

KARACHI, Pak. — V vsem Pakistanu bi bile morale biti narodne volitve 5. oktobra. Pa je vlada sklenila, da predlaga predsedniku, naj jih odloži za dva meseca. Zadnje tedne so bile namreč v vzhodnem delu dežele tako katastrofalne povodnje, da se njihove posledice ne bodo dale popraviti v poldrugem mesecu.

Portugalski diktator Salazar ni vsiljeval svojih idej

CLEVELAND, O. — Portugalski diktator Anton Salazar je nedavno umrl v starosti 80 let. Več kot polovico svojega življenja je prebil kot vodnik svoje domovine. Ni bil diktator navadne vrste, po značaju je bil bolj rojen za profesorja, kar je tudi v mladosti bil, dokler ga ni zgrabila politika. Pa tudi v politiki je ohranil veliko lastnosti svojega poklica. Bil je izobražen, razgledan, se ni odločil za diktaturo na Portugalskem, ker bi mislil, da ni druge politične rešitve, ampak zato, ker je prišel do prepričanja, da njegov narod po svojem značaju še ni prišel do takega političnega razvoja, da bi mogel shajati brez avtoritarne sistema. Ne smemo pozabiti, da je portugalski narod najzapadnejša veja romanske rase, ki se je sicer navadila na politična načela pod vplivom grške filozofije, da pa jim ni nikoli ostala dolgo zvesta. Le pomislimo, kako so se menjali politični sistemi v Franciji od 1. 1789 naprej, kako sta pa

Sovjetske rakete že ob Sueškem prekopu?

Izraelci imajo baje dokaze, da so komaj 4 ure po vzpostavitvi premirja pripeljali na egiptski strani ruske SAM rakete v neposredno bližino prekopa.

WASHINGTON, D.C. — Štiri ure po vzpostavitvi premirja ob Sueškem prekopu na temelju ameriškega predloga so odkrili Izraelci ruske SAM rakete v pasu ob Sueškem prekopu, kamor jih v smislu dogovora o premirju v času tega ne bi smeli pripeljati in postaviti. Izraelska letala so rakete in njih položaje fotografirala in slike dala na razpolago ZDA. Izrael je namreč pristal na premirje samo na izrecno zagotovilo predsednika Nixona, da se bo Egipt držal določil premirja.

V vladnih krogih smatrajo postavitev ruskih raket v 50-km pasu vzdolž Sueškega prekopa v Egiptu za hudo kršitev dogovora, ki utegne izjaloviti vse napore za pomiritev Srednjega vzhoda. Uglbljuje o možnosti, da bi Egipčani pripeljali rakete na nove položaje v zadnji ur tik, predno je premirje v petek popolnoma stopilo v veljavo, pa bi Izrael to odkril šele jutraj 4 ure kasneje. Tudi, če bi bilo tako, bi bilo to kršenje dogovora vsaj v duhu, če že ne naravnost tudi po črki.

Predsednik Nixon je izjavil, da ne bo dovolil uničenja ravnotežja sil med Izraelom in Arabci. Če so Egipčani res postavili rakete SAM-2 in SAM-3 neposredno vzdolž prekopa, bodo tega lahko varovali pred izraelskimi letali in se tako pripravili na morebitni prehod preko prekopa. Prav to je hotel Izrael s svojimi stalnimi letalskimi napadi preprečiti.

bodo dale popraviti v poldrugem mesecu. Predsednik Yahia Khan je sam obiskal prizadete pokrajine in prišel do prepričanja, da je odložitve volitev za 2 meseca še najboljši izhod iz sedanjega položaja.

Svetovna univerza?

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Glavni tajnik U Tant bi rad dosegel ustanovitev "svetovne univerze", ki na bi bila pod pokroviteljstvom Združenih narodov na tleh ZDA. On bi bil rad njen kancler. Trdijo, da nima namena sprejeti znova tajništva ZN, ko mu sedanja poslovna dolba poteče.

Anglija in Amerika ostali trdno na demokratičnih tleh. Salazarjeva diktatura ni bila huda in ostra. Salazar ni nikoli prodajal svojih idej po svetu. Ni jih skrival, ni jih pa tudi vsiljeval. To mu je omogočalo, da je igral v drugi svetovni vojni nevtraln vlogo tako spretno, da sta od nje imeli tudi Anglija in Španija veliko koristi. Brez Salazarja se Franco ne bi mogel tako upirati Hitlerjevemu načrtom, kot se je. Avstrijski Nemci niso bili take Francove politike ravno veseli, sicer pa Salazarjevo medvojno politiko pozna tudi marsikateri nasprotnik Hitlerja, ki je preko Portugalske zbežal na svobodo, ko so mu bila vsa druga pota zaprta. Salazar je tudi gospodarsko spravil deželo na noge. Posebno v vojnih časih si je hitro opomogla, pa vendar ne tako, ko bi si bila lahko. Portugalskemu narodu manjka smisla za gospodarsko iniciativo. Mnogo je temu kriva domača inteligenca, ki še zmeraj tiči v starih latinskih tradicijah. Njeno vrednotenje življenja še zmeraj išče ravnovesje med posvetnim in

Iz slov. naselbin

PUEBLO, Colo. — Tu je preminula Mrs. Mary Kogovsek, 1243 South Santa Fe, doma s Planine pri Rakeku v Sloveniji. V Pueblu je živel, odkar se je naselila v ZDA. Za njo žaluje hči Mamie Pugelj, uradnica pri Zahodni Slovanski zvezi. Pokojnika je bila članica glavnega odbora ZSZ, dolgo leta redna, sedaj pa častna.

Singapur samozavesten!

SINGAPUR. — Singapur je največja trgovska luka v jugovzhodni Aziji. Ni še dolgo od tega, ko so domačini bili zelo pesimistično razpoloženi glede na svojo bodočnost. Vsem je bdel pred očmi sklep londonske vlade, da bo Anglija likvidirala svojo postojanko v Singapurju. Ko je pri zadnjih volitvah zmaga konzervativna stranka, ki nekaj da na angleško preteklost, se je v Singapurju pojavila samozavest, ki je trenutno dosegla svoj vrhunec v proslavi pete obletnice samostojnosti te države. Iz Londona je namreč prišla tudi vest, da Anglija ne misli popolnoma odpisati te svoje gospodarske in vojaške postojanke.

Vlada Singapurja je začela misliti na lastno obrambo. Obnavlja vojno luko in vojno letališče, na veliki paradi je pokazala, kaj vse misli ustvariti na področju narodne obrambe. Tako je Singapur postal nepričakovano otok samozvesti in optimizma v jugovzhodni Aziji, česar ni nihče pričakoval. Singapur upa, da bo podoben optimizem prevladal polagoma tudi pri vseh sosedih, ki ga pa zaenkrat še ne kažejo preveč.

Svetovna univerza?

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Glavni tajnik U Tant bi rad dosegel ustanovitev "svetovne univerze", ki na bi bila pod pokroviteljstvom Združenih narodov na tleh ZDA. On bi bil rad njen kancler. Trdijo, da nima namena sprejeti znova tajništva ZN, ko mu sedanja poslovna dolba poteče.

Svetovna univerza?

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Glavni tajnik U Tant bi rad dosegel ustanovitev "svetovne univerze", ki na bi bila pod pokroviteljstvom Združenih narodov na tleh ZDA. On bi bil rad njen kancler. Trdijo, da nima namena sprejeti znova tajništva ZN, ko mu sedanja poslovna dolba poteče.

duhovnim, pa ne morda le na verskem polju. Morda je Salazarju vlija strah pred pobudo skušnja, ki jo je napravil v mladih letih s svetovno krizo, ki bi bila Portugalsko zadela še huje, ako bi se bilo njeno gospodarstvo med prvo svetovno vojno razvijalo tako kot drugod po srednji in zahodni Evropi. Mož je bil po svojem značaju zmeraj previden. Salazar ni stremel za osebnim slavo. Ni se gnil za priljubljenost. Ljudstvo ga ni sovražilo, pa tudi ne obojevalo, kolikor takim pojavom ni dajala pobude uradna propaganda. Ni delalo vtisa, da mu svobode preveč manjka. Levičarska inteligenca je seveda delala izjemo. Kar jo je bilo organizirane je bila v vrstah socialistov. Salazar jih ni preganjal, pomagal pri volitvah jim pa tudi ni. Iz razlogov, ki niso še popolnoma jasni, so levičarji zmeraj organizirali sestanke za postavljanje kandidatov ter kandidate tudi postavljali. V volivne boje se niso spuščali, so se rajše odpovedali agitaciji, kandidatje pa umaknili svoje kandidate.

KOSYGIN: ZSSR išče mir

Predsednik vlade ZSSR A. Kosygin je dejal zastopniku indijskega lista, da dela Sovjetska zveza za svetovni mir, za končanje bojev na Srednjem vzhodu in v Indokini.

MOSKVA, ZSSR. — Glavni urednik indijskega lista "The Patriot" v New Delhiju Edatata Narayanan je imel pretekli petek razgovor s predsednikom vlade Aleksejem Kosyginom. V začetku tedna je bil razgovor objavljen. V njem pravi Kosygin, da stremi Sovjetska zveza po zmanjšanju napetosti v svetu in po končanju vojskovanja in vseh oboroženih sporov sil.

"Sovjetska zveza za podvzema vrsto korakov za okrepitev svetovnega miru, za zmanjšanje napetosti," je dejal Kosygin Indijcu. Ni sicer obrazložil vseh omenjenih korakov v podrobnostih, povedal pa je, da so bili ti koraki storjeni preko Združenih narodov in po raznih drugih potih mednarodne politike in zainteresiranih držav. Dejal je, da so v teku razgovori z državami in skupinami držav s ciljem, da pospešijo politične rešitve sporov.

O Indokini je Kosygin dejal: "Poskušamo storiti vse, kar je v naši moči, za ustavitev napadalne vojne, ki je bila začeta in ki jo vodijo ameriški imperialisti."

Kaj je Sovjetska zveza za končanje te vojne storila, Kosygin ni povedal, trdil je le, da "podpira politično rešitev spora ob upoštevanju pravic ljudstev Indokine urediti svoje odnose brez tujega vmešavanja". Predsednika ZDA Nixona je obsojil, ker je nedavno odklonil "pravični predlog koalicijske vlade v Vietnamu".

O razgovorih o omejitvi strateškega orožja, ki se vrše na Dunaju, je Kosygin dejal, da jih Sovjetska zveza vodi z vso resnostjo in išče način za omejitev strateškega orožja. Priznal je dalje, da odnosi s Kitajsko niso zadovoljivi, pa odgovornost za to vrgel na Peiping. Na Srednjem vzhodu je trajen mir mogoče samo na temelju resolucije ZN od 22. novembra 1967, je

Sedaj je nastopila nova doba

Nekdanja režimska prevladnost bo morala hitro izginiti. Vladno stranko bo v to silila vojaščina, pa tudi bogati sloji v industriji in kmetijstvu ne bodo molčali. Vsi bodo imeli zavezanika na tujem, le vladna stranka jih ne bo imela. Njo bodo najbolj napadali socialisti raznih struj. Na dan bodo prišli tudi komunisti, ki jih je sedaj že tudi več vrst. Zaenkrat se vsa Portugalska na politično življenje šele pripravlja. Preveč odlašati s pripravi ne bo mogla.

Državljska vojna v portugalskih kolonijah postaja zmeraj bolj boleče vprašanje, posebno gospodarsko, ki ne bo smelo predolgo čakati na rešitev. Za enkrat se v Lizboni še ne morejo odločiti, da bi dali "svojim pokrajinam" v Afriki neodvisnost, še vedno upajo, da bodo upor domaćinov, ki uživajo podporo od zunaj, strli in ohranili afriške pokrajine v državni skupnosti. Portugalska namreč uradno ne smatra svojih ozemelj v Afriki za kolonije, ampak za enakopravne pokrajine.

trdil Kosygin. Posebno važnost je dal novemu sporazumu z Nemčijo, ki je bil danes v Moskvi podpisan.

* * *

Takih, ki iskreno verjamejo v sovjetsko prizadevanje za svetovni mir, vsaj med treznimi poznavalci sveta ne more biti veliko. Če bi bilo Moskvi res do svetovnega miru in do zmanjšanja mednarodne napetosti, bi to lahko vsak čas dosegla, pa je raje vedno znova napetost povzročala v vsej dobi po drugi svetovni vojni. Stalin je prisilil z blokado na Berlin, ki ga je Amerika nato reševala z "letalskim mostom", sprožil je vojno v Koreji, sejal revolucijo po vsem svetu.

Njegovi nasledniki v tem pogledu ne zaostajajo. Z vsemi sredstvi utrjujejo sovjetski vpliv na Srednjem vzhodu, pe naj je to privedlo do ponovnega vojnega spopada, v Vietnamu bi bilo že vojne davno konec, če ne bi Sovjetska zveza tako bogato zalagala rdečih z orožjem. Kdo je sejal nemir v Kongu, kdo ščeval Castra na Kubi, kdo podpiral nemire in revolucije v Latinski Ameriki, Afriki in povsod, kjer se je priložnost ponudila?

Kdor hoče sovjetsko politiko stvarno soditi, jo mora soditi samo po dejanjih in ne po besedah!

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je včeraj odklonil podpis dvema zakonskima predlogoma odobrenima v Kongresu, ker določata za skupno preko bilijon več izdatkov, kot je to vlada predložila. Predsednik je svojo odklonitev utemeljil z izjavo, da bi podpis obeh zakonov pomenil pospeševanje inflacije, ki je trenutno ena glavnih brig vse dežele. Vetrar je zakon, ki določa 4,4 milijona dolarjev za prosveto in zakon, ki določa 18,1 bilijonov za zvezno tajništvo za stanovanja in razvoj mest, za NASA in druge zvezne agencije.

SEATTLE, Wash. — FBI preiskuje, kako je prišlo do tega, da je WAL plačala nekemu \$25,000 za "odkritje" bombe v potniškem jet letalu na letu z Aljaske sem. Letalo je po enournem kroženju nad letališčem srečno in varno pristalo, bombe v njem niso našli, ker jo ni bilo.

SUNNY POINT, N.C. — Včeraj sta pripeljala sem dva tovorna vlada zacementirane rakete z živčnimi plinom, ki jih sedaj nalagajo na dve "Liberty" ladji. Te bodo potegnili okoli 250 milj od brega in jih potopili v Atlantski ocean. V Floridi, na Bahamih in še ponekod se še vedno razburjajo zaradi tega in govore o nevarnosti, ki jo bo ta potopljeni plin predstavljal za morsko živalstvo.

MONTEVIDEO, Urug. — Gverilci Tupamaros so sporočili, da sta oba ugrabljenca še živa, četudi so včeraj neka poročila trdila, da je ugrabljeni brazilski konzul že umorjen. Oba ugrabljenca sta poslala osebno pisani pismi, ki naj bi dokazovali, da sta še živa. Policija in

Iz Clevelanda in okolice

Opoldanski koncert — Danes od opoldne do dveh popoldne bo igral na Mallu v centru mesta znani slovenski Slogarjev orkester priljubljene melodije. Ta brezplačni opoldanski koncert je namenjen predvsem zaposlenim ljudem, da bi se v opoldanskem odmoru ob prijetni glasbi malo razvedrili in oddahnili.

Pozdrav iz Las Vegasa — Prijatelj Carolina Sever pošilja svojim znancem in prijateljem, znankam in prijateljem pozdrave iz Las Vegasa v Nevadi.

Piknik DSPB Tabor — Društvo Slov. protikomunističnih borcev Tabor priredi v nedeljo, 23. avgusta piknik na Slovenski pristavi. Čisti dobiček bo porabljen za kritje stroškov izdaje "Bele knjige". Vsi vabljeni!

Nevarnost štrajka CTS — Vprašanje odpusta 17 voznikov CTS, ki so vodili zadnjič nezakonit štrajk, je ustvarilo nevarnost novega divjega štrajka pri CTS. Kljub grožnjam in svarilom sinoči, so danes jutraj avtobusi vozili redno.

Levičarski poskus zasedbe zemlje v Indiji

NEW DELHI, Ind. — Preteklo nedeljo so oblasti prijele tisoče ljudi, ki so pod vodstvom "moskovske" Komunistične partije in dveh socialističnih strank hoteli zasedati in si prilastiti državno zemljo in zemljo nekdanjih princov in maharadž, ki jo ti ne obdelujejo.

Vse tri levičarske stranke zahtevajo razdelitev te zemlje, gre za okoli 200 milijonov akrov, med revne kmete. Ker vlada razdelitev zavlačuje, so hoteli levičarji reformo izvesti kar na svojo roko. Oblast je to preprečila in prišla več tisoč levičarjev in tistih, ki so sledili njih klicu, še predno so mogli zemljo dejansko zasedi.

Indijska vlada Indire Gandhi je precej levičarska in je izvedla socializacijo težke industrije ter delno bank, v agrarni reformi pa je nekam počasna.

vojaštvo dalje iščeta ugrabljenca in pripadnike gverilcev.

MOSKVA, ZSSR. — Včeraj je priletel sem z poldrugournu zamudo nemški kancler W. Brandt, da bo danes podpisal sovjetsko-nemško nenapadno pogodbo, ki je bila sklenjena pretekli teden. Brandtovo letalo se je dvignilo z zamudo, ker so dobili sporočilo, da naj bi bila v njem bomba. Seveda jo ni bilo. V Moskvi je Brandt sprejel na letališču predsednik vlade A. Kosygin, danes pa se bo po podpisu pogodbe razgovarjal z glavnim tajnikom KP Brežnjevom.

KAIRO, ZAR. — Alžirija je včeraj sporočila Egiptu, da hoče umakniti svojih 2,000 mož s sueške fronte. Kairo je na to pristal in izjavil, da bo Alžirce nadomestil z lastnimi vojak. Alžirija je odklonila sprejem premirja in je vjake odpoklicala, ker je Egipt nanj pristal.

LONDONDERRY, S. Ir. — Sinoči je prišlo znova do izgrediv in nemirov v tem mestu, ko so protestanti slavili zopet obletnico ene svojih preteklih zmag.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NABOCNINA:

Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Kanado in dežele Izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 154 Weds., Aug. 12, 1970

Nixonove skrbi s Kongresom

Ko je Nixon prišel lani v Belo hišo, je politični Washington hitro ugotovil, da medeni tedni med Kapitolom in Nixonom ne bodo trajali dolgo, gotovo ne dalje kot običajno. Ko je prišla pomlad, jih že ni bilo nikjer več. Dve stranki, ki si praviloma konkurirata, se ne moreta dolgo časa božati. Kongres se je takrat pri svojem delu moral bolj ozirati na to, da ima pred seboj zakonodajno gradivo, ki ga je sam nabral in pripravil še pod Johnsonovim režimom, ni torej mogel pljuvati v lastno skledo. Povrh se je v Kongresu še vnel boj na vprašanju, kakšni naj bodo naši novi narodni interesi in kdo naj ima pri tej debati kaj besede. Nixon je dalje imel sitnosti z organizacijo svoje administracije, zato ni utegnil misliti na bojevanje s Kongresom. Tako je prvo leto potekalo še kar mirno med predsednikom in člani Kongresa. Bilo je pa že takrat par krepkih spopadov, na primer pri iskanju in imenovanju novega predsednika vrhovnega zveznega sodišča in dveh članov tega sodišča.

Ko je Nixon videl, kako trmoglav je senat, ko mu je odbil imenovanje kandidata Carswella za sodnika vrhovnega sodišča, je v aprilu sklenil, da mora takoj začeti boj za senat. Tam je namreč treba, da republikanci zmagojo jeseni le pri sedmih kandidaturah za senatorje, pa bi v senatu prešla večina od demokratske na republikansko stran. To so demokratski voditelji v senatu takoj odkrili in začeli Nixonu nagajati na celi črti. Vsi se še spominjamo, kako je bil zaključen boj za mesto v najvišjem sodišču. Ostal nam je gotovo še v spominu boj za in proti moralni vrednosti tonkinske resolucije. Le tisti, ki so skrbno sledili delu v senatu, so pa tudi mogli opaziti, kako senat nagaja Nixonu, kjer le more.

Najpreje je senat iztrgal iz rok administracije večino zakonodajne pobude. Zakonski predlogi administracije so doživljali čudno usodo, praviloma ne take, kot jo je želela Bela hiša. Ali so zakonski predlogi običajni v administrativnem postopku ali so obležali v senatnih odborih ali so bila besedila predlogov od kosti spremenjena ali so bile številke v zakonskih načrtih spremenjene ali so bile vključene v besedila čisto nove ideje ali pa je senat vnašal večje izdatke za izvrševanje zakonov, kot je predlagala administracija. Nixon se je jezil in grozil z rabo veto pravice, pa so mu njegovi svetovalci odsvetovali te taktiko. Demokratski senatorji so namreč vnašali v zakonske predloge, ki so jih spreminjali proti predsednikovi volji, tudi ideje, ki jih je administracija zagovarjala. Vetrinarje zakonov bi torej pokopalo tudi ideje, ki so administraciji zelo pri srcu.

Najbolj vroč boj med Nixonom in senatom se bije ne samo v zunanji politiki, ampak tudi v prosvetni in socialni. Tudi tam se je do sedaj demokratskim senatorjem posrečilo, da so se izognili predsednikovi rabi pravice veta. Huda so tudi trenja v gospodarski politiki. Nixon je proti splošni rabi uvoznih kontingentov in kvot. V Senatu se bo najbrž hitro dobila večina za splošno rabo, ako ne bo javnost pošteno zaropotala nad tako brutalno omejitvijo naše zunanje trgovine.

Seveda se senatu tudi ne ljubi, da bi podpiral Nixonovo socialno politiko. Nixonovi predlogi na tem polju počivajo vsi v senatnih odborih, pododborih in komisijah.

Nixon bo verjetno kmalu začel napadati senat radi njegovega prepočasnega zakonodajnega dela, toda senatorji mu ne bodo ostali dolžni odgovora. Sicer je pa treba pomisliti, da je pri jesenskih volitvah v volivnem postopku le okoli 35 senatnih mest. Večji del volivnega boja se bo torej vršil za zmage v predsedniškem domu. To ne menja dejstva, da je Nixon bolj zainteresiran na sedmih zmagah za senat kot pa na večjem številu zmag za predstavniki dom. V predstavniki domu namreč republikanci tako zmagači ne morejo.

Na zunaj bo seveda boj hujši med kandidati za kongresnike. Tam se bodo hudo potili stari kongresniki, ki znova kandidirajo, ter novi prišleki, ki prvič poskušajo svojo srečo. Seveda jim ne bo lahko zagovarjati na primer Nixonovo politiko v Indokitajski, še težje pa Nixonov boj proti inflaciji. Način njegovega bojevanja proti druginji, odnosno inflaciji je sila zapleten, še strokovnjaki ga pogosto ne morejo razumeti, kaj šele navadni volivci. Pri tem učinek tega boja proti druginji ni ravno blesteč. Nixonova administracija je napravila napako, da ni dostikrat opozarjala, da bo boj proti druginji dolgotrajen in zvezan z nihanjem cen navzgor in navzdol, kar se godi sedaj pred našimi očmi. Administracija raje obesa začasen zastoj naraščanja cen na veliki zvon. Ko pride do ponovnega zviševanja, se pa ustraši in že misli na take načine boja proti inflaciji, kot je povečanje denarnega obtoka brez prave trajne potrebe.

Da se vojskovanje v Indokitajski ne bo dosti spremenilo do novembra, nihče ne pričakuje. Intenzivnost bojevanja bo mogoče pojemale, to pa radi deževne dobe, ki bo trajala v Indokitajski do decembra.

Pričakovati moramo več debate med administracijo in Kongresom o bodočnosti federalnega proračuna. Osnove proračuna so menda že izdelane, niso pa take, da ne bi bilo možno predvideti primankljaja. To bodo kandidatje hitro izbrali in očitati administraciji, da ne zna urediti proračuna niti takrat, ko bi vojskovanje v Indokitajski moralo že pojamati. Sicer bodo kandidatje morali govoriti previdno. Glaven krivec za večje federalne izdatke je namreč Kongres, ker v vsakem zakonu navadno izglasuje več stroškov, kot jih predlaga Nixon. Zagovorniki kongresne politike se branijo s tem, da morajo v Kongresu delati za narodni blagor, ne pa za dolarjev blagor. To je piškav izgovor, kajti kongresna proračunska politika zadnjih nekaj let nazorno dokazuje, da je Kongres prisilil federacijo, da je njegovo socialno politiko krila z inflacijo, torej z draginjo. Tako so ravno revni sloji našega naroda plačevali v obliki druginje vso federalno socialno politiko, akoravno so številke morda govorile drugače.

Sicer je predstavniki dom ravno tako postopal s predlogi naše zvezne vlade kot senat. Jih je pustil obležati, je razmrcvaril njihovo prvotno besedilo, je spreminjal po svoje izdatke, je dodajal nepokrite nove obveze za federacijo, za proteste administracije se pa ni menil.

Tolažbe imamo pri tem le malo: prihodnji proračun bo lahko napravil nekaj reda, zaenkrat je pa to le pobožna želja, kajti navadno se to ne dogaja.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — V soboto, na dan sv. Antona Padovanskega, 13. junija, sem jo mahnil na Keewatin obiskat in čestitat k imendanu Antona, ki je v svojih visokih letih še kar trdna slovenska korenina. Prinesel sem mu nekaj "dobro kapljice", ki je je bil zelo vesel. Kožuhova Neža pa je nama postregla z dobrim prigrizkom in kar lepo smo se imeli.

Govorili smo o starih časih, primerjali jih s sedanjimi, ki so zelo drugačni. Vse razne gospodarske in politične homatije se Antonu prav malo dopadejo. Le eno pa mu je všeč, naš pokojninski sistem. O tem je rekel: "Vesta vidva, Andrejček in Neža, za revne ljudi delavce je največ naredil pokojni predsednik Franklin Roosevelt. Glejta, kaj bi takile starčki, kakor sem jaz, počeli, če bi ne dobivali pokojnine? Ni velika, mala je, a nekaj pa je. Kar lušno se mi zdi, ko dobim pokojninski ček ob mesecu. Večkrat pravim, če komu, stari penzionisti moramo biti hvaležni Rooseveltu. Noben dosedanj predstnik ni vpeljal in izvedel kaj boljšega za revne delovne ljudi."

Tako je Anton povedal pred nama svoje mnenje o Rooseveltu.

Kar dobro sodi. — Dan neodvisnosti ZDA, to je 4. julij, smo proslavljali po naši Minnesoti s paradami in raznimi proslavami. To po večjih mestih kot v Duluthu, doli v Minnesoti in St. Paulu. Neodvisnost je poseben dar za vsako deželo in narod. Srečni narodi, kateri jo še imajo. Mnogi narodi in dežele jo nimajo, zlasti tam, kjer komuniste vlada.

Kakor po drugih krajih, tako tudi pri nas govorimo in zabavljamo čez druginjo in inflacijo. Besed in prekeranj o tem je dosti. Stori se pa nič, da bi res druginjo zavrl. Oddaljeni manjši kraji po našem Zelezem okrožju so prizadeti zlasti radi vedno slabše prevozne postrežbe z busi. Družbe, ki vodijo in nudijo te vrste postrežbe, naprej in naprej zvišujejo cene prevoznini. Tu in tam jo krejijo. Ljudje iz malih krajev, ki prihajajo v službe v večja mesta in kraje, nekateri potujejo vsak dan na delo in v službo po 50, 75 in več milj daleč. Kdor ima dober avto, še gre, če pa starega in slabega, pa ima le neprestane stroške in druge sitnosti. Busov pa ni več toliko in v nekaterih krajih jih sploh ni. Ljudje pri težkih dnevnih delih pa morajo po delu še po uro, dve in več voziti domov od de-

la. Sitnosti in težav zlasti za srednje in nižje sloje nikdar ne zmanjka.

Tudi vse drugo se draži od dneva do dneva. Northern Natural Gas je te dni prijavil, da je primoran dvigniti cene plinu za vsaj 8 in pol odstotkov. Vse stane več od dneva do dneva.

Političnih kavsov, ravsov in trenj tudi med našimi politikarji nikoli ne zmanjka. Republikanci, kakor tudi fronta demokratske delavske stranke, vsi se trudijo za pozicije v kongresu in senatu. Zadnje tedne se je zopet potegnili iz svojih hlač bivši podpredsednik v Johnsonovi administraciji znani H. H. Humphrey. Zadnje leto je počeval na raznih zavodih. Zdaj, ko so počitnice in na političnem obzorju naše dežele se pojavljajo znamenja, ki napovedujejo nove politične sezone, si pa misli H. H. Humphrey, če je že kakemu staremu golobu ljubo, da prileti od časa do časa pogledat golobnjake, v katerih je bival včasih kakaj ne bi še jaz? In tako je že imel v zadnjih časih več govorov. Prijavil je kandidato za senatorja in zgleda, da zna tudi zmagati od volitvah.

Demokratska delavska stranka, ki jo v veliki večini podpirajo demokraci, delavci in farmarji, je pri nas precej močna. In kandidati, ki jih ta združena stranka podpira, navadno zmagojo. V nekaterih okrožjih so seveda republikanci močni, a ne povsod. H. H. Humphrey je prebrisan politik. Vedno gleda, da se zlasti mladim rodovom, ki prihajajo v osredje, ne zamere. Sitnosti, ki se jih povzročali zlasti zadnja leta levičarski in drugi študentje po kolegijskih in uni-

verzah, ni obsojal. Zagovarja tudi nekaj, kar zahtevajo. Vse to seveda prebrisanim politikom služi. Mladi rodovi doraščajo — jutri bodo že volili in tem je treba v politiki pomežikavati in prikimavati, da je pri volitvah vedno glasov. Politika je pač politika in politikarji so svoje vrste "svetniki" v politiki.

CE VAS ZANIMA — BERITE:

Kateri predsednik ZDA je v svojem času prostovoljno sam sebi zrižal predsedniško plačo? — To je bil Herbert Hoover leta 1932. Ni samo sam sebi znižal plačo za 20%, ampak pregovoril še tudi podpredsednika in devet članov kabineta, da so pristali na znižanje plač. Zdaj, v sedanjih časih, kakor izgleda, takih Hooverjev ni več na svetu!

Katera reka je najdaljša v Evropi? — To je reka Donava, ki je 1,875 milj dolga. Izvira v

Nemčiji in se izteka v Črno morje.

Kateri predsednik ZDA je ubil v dvoboju nasprotnika? — To je bil Andrew Jackson, ki je v dvoboju ubil Charlesa Dickinsona, ker je slednji obrekljivo govoril o Mrs. Jackson.

Katera ameriška trdka je začela prva ponujati in prodajati razno blago in predmete po pošti? — To je trdka Montgomery Ward Company, ki je uvedla na način prodajanja in dostavljanja naročil po pošti leta 1872.

Katera dežela vzredi največ ovc in kostrunov ter da svetu največ volne? — To je Avstralija.

Vsem čitateljem AD pozdrav in prijetno poletje!

Andrejček

Štajerski piknik v Zeleni dolini

CLEVELAND, O. — Štajerski klub pripravlja svoj drugi piknik v Zeleni dolini. Pridite v lepo naravo, v lepo dolino, če še niste bili, ogledajte si lepoto prirode. Razveselite se in združite s svojimi znanci, prijatelji, rojaki. Spet bo dan veselja, ko se bomo srečali v lepi naravi s prijaznimi pozdravi in veselimi obrazi.

Odbor Štajerskega kluba bo poskrbel za dobro postrežbo. Za vse bo dovolj zabave. Prašiči se bodo vrteli na ražnju, tudi kure, vse to bo pritegnilo in privabilo nekoliko občudovalcev, ki bodo potrpežljivo čakali, da se je znova spekla plast mesa in preselila na papirnatih krožnikih pred nje. Način te priprave je zelo star in pristen. Vsa jedila bodo v slast starim in mladim. Tudi za otroke bomo poskrbeli okrepčilo.

Ves odbor Štajerskega kluba bo pridno na delu, kuharice, postrežnice, natakarji, vse bo to prijazno in vam bodo nudili svojo postrežbo.

"Veseli vandrovci" nam bodo zaigrali znane poskočne melodije za pesem in ples. Stajerci radi zajejo, pridružite se jim in zapoje z njimi. Odmevalo bo po Zeleni dolini, vsa srca naših rojakov bodo razigrana.

Clani, družine, njihovi prijatelji, rojaki, vsi ste vabljeni! Za parkiranje avtomobilov ni treba plačati. Naši gospodarji Zelenih dolin so prijazni Stajerci in dajo vse ugodnosti obiskovalcem.

V Zeleno dolino pridete po 90. cesti do Vroomen Rd., po ki jo v veliki večini podpirajo demokraci, delavci in farmarji, je pri nas precej močna. In kandidati, ki jih ta združena stranka podpira, navadno zmagojo. V nekaterih okrožjih so seveda republikanci močni, a ne povsod. H. H. Humphrey je prebrisan politik. Vedno gleda, da se zlasti mladim rodovom, ki prihajajo v osredje, ne zamere. Sitnosti, ki se jih povzročali zlasti zadnja leta levičarski in drugi študentje po kolegijskih in uni-

verzah, ni obsojal. Zagovarja tudi nekaj, kar zahtevajo. Vse to seveda prebrisanim politikom služi. Mladi rodovi doraščajo — jutri bodo že volili in tem je treba v politiki pomežikavati in prikimavati, da je pri volitvah vedno glasov. Politika je pač politika in politikarji so svoje vrste "svetniki" v politiki.

CE VAS ZANIMA — BERITE:

Kateri predsednik ZDA je v svojem času prostovoljno sam sebi zrižal predsedniško plačo?

— To je bil Herbert Hoover leta 1932. Ni samo sam sebi znižal plačo za 20%, ampak pregovoril še tudi podpredsednika in devet članov kabineta, da so pristali na znižanje plač. Zdaj, v sedanjih časih, kakor izgleda, takih Hooverjev ni več na svetu!

Katera reka je najdaljša v Evropi?

— To je reka Donava, ki je 1,875 milj dolga. Izvira v

Kaj bi bil svet brez duhovnikov?

EUCLID, O. — Letošnji zadnji majnik, ki je bil na nedeljo, nam bo ostal v trajnem spominu. Ta dan je daroval v cerkvi Marije Vnebovzete v Clevelandu prvo najsvetejšo daritev č. g. Franc Kosem. Ko se je oglasila s kora tista tako lepa pesem "Novi mašnik bod' pozdravljen", smo tudi mi po cerkvi sodelovali in mu želeli vso srečo v zvišenem poklicu.

Med angleško pridigo sem bil v mislih v novomašnikovi župniji v Dolu pri Ljubljani. Mislim, če bi bila ta nova maša tam, koliko bi stalo mlajev in slovesno zvonjenje štirih velikih zvonov bi se razlegalo daleč naokrog. Pa je že božja volja taka, so duhovnikov smo povsod potrebni.

Ker smo bili na tej novi maši večina Slovenci, je bila poleg angleške pridige tudi slo-

venska, katero je imel župnik sv. Lovrenca iz Newburgha č. g. Jožef Varga. V svojem govoru je močno poudaril, kaj bi bil svet brez duhovnikov. Kdor ima v bližini vedno duhovnika, da poleg sv. maše prejema tudi sv. zakramente, si ne more misliti, kako je hudo, če tega ni.

Ko so Nemci l. 1941 zasedli del Slovenije, so aretirali skoraj vse duhovnike. V Moravčah so pustili le župnika č. g. Jerneja Hafnerja, ki mu pa prvo leto ni bilo dovoljeno hoditi k podružnicam. Najhuje je bilo to za bolnike, ker pred smrtjo niso mogli prejeti sv. zakramentov za umirajoče.

Na Vrhu pri Sv. Križu je v tem času umrl oče Jožef Mihelčič. Njegov sin je šel v Moravčah prosit č. g. Hafnerja, da bi prišel k Sv. Križu pokopat očeta. G. Hafner mu je rekel, da ne sme in da je dano od škofa, da kamor ne more duhovnik, naj to stori organist. Ko je omenjeni sin prišel zaradi tega k meni, mi je bilo hudo, pa sem le premislil, da je prav, da se molitve opravijo, kakor jih je določila sv. Cerkev.

Kakor sva šla prej največkrat z duhovnikom na dom, kjer je bil mrič, tako sem šel zdaj sam. Na njegovem domu kakor tudi pri pogrebnem sprevedu in v cerkvi sem opravil vse, kakor je bilo določeno. To ni bilo nič težkega, ker sem imel knjižico pogrebnih obredov v slovenščini in kar je bilo petja, je bilo v njej natisnjeno z notami. Ker ni bilo duhovnika, smo namesto sv. maše molili v cerkvi žalostni del sv. rožnega venca. Ko smo v cerkvi odmolili in odpeli, kakor je bilo določeno, smo spremili rajnkega na pokopališče, ki je za cerkvi. Po blagoslovu groba so pogrebci spustili krsto v grob, jaz pa sem vrgel z lopatice trikrat po malo prsti na rakev in izgovoril za ta obred določene besede. Pri tem mi je postalo tako slabo, da sem se resno bal, da bi se ne zgrudil v jamo. — Če bom še živ in zmožen, bom še kaj napisal o takšnih poznejših pogrebi pri nas.

Ker smo v mislih pri pogrebi, prosim čitatelje AD, da mi ne zamerijo zaradi vsebine tega dopisa. Bil sem prijatelj novomašnikovega očeta Alojzija Kosma, ki je umrl že pred več leti. Šel sem bolj zgodaj v Grdinov pogrebni zavod na njegov pogreb. Kmalu za menoj pa je prišla žena rajnkega, ga. Franciška Kosem in vsi Kosmovi otroci. Vsi so že bili odrasli. Pokleknil so k odu. V slovo zvestemu možu in skrbnemu očetu so lepo molili žalostni del sv. rožnega venca. Naprej je molila Mary, poročena Celestina. Ob tej lepi molitvi ne morem popisati ginjenosti, ki me je takrat obela.

Ko so pripeljali pokojnika, katerega smo vsi v sprevedu spremljali, v cerkev Marije Vnebovzete, je bilo že na koru veliko pevcev, takratnih Francetovih sošolcev. Med slovesno sv. mašo je prešlo sv. obhajilo toliko vernikov, da sta dva duhovnika dolgo obhajala. Tako smo pokojniku na najbolj spoštljiv način želeli večno srečo. Da je bil pokojni Lojze vnet za novo cerkev pri Mariji Vnebovzeti, se lahko vidi pri glavnih vratih, kjer je napisano na plošči, koliko je kdo daroval za to cerkev.

Ker sem prej napisal, da je imel č. g. Varga lep govor na omenjeni novi maši, želim zdaj še opisati njegovo lepo dejanje pred leti.

V bolnici je ležal naš sosed Slovenec. Bil je dober naš prijatelj, versko pa je bil zapuščen. Moja žena je želela, kako dobiti duhovnika, ki bi mu pomagal za srečno smrt. Slučajno smo prišli skupaj s takratnim kaplanom pri Mariji Vnebovzeti č. g. Vargom, kateremu je ženo to omenila. Prosila ga je, če bi mogel tega bolnika obiskati

v bolnici in mu podeliti sv. zakramente za umirajoče. Gospod je to rad obljubil, vendar pa se je nekaj zamešalo, ker je v noči pred praznikom Presv. Srca Jezusovega nastal ogenj v stari cerkvi, ko sta oba kaplana, č. g. Varga in č. g. Pajk, s težavo rešila Najsvetejšo in ga odnesla v župnišče. V nedeljo po tem dogodku smo zopet prišli skupaj s č. g. Vargom v šoli pri popoldanskim pobožnosti. Jaz sem gospodu omenil o prošnji omenjenega bolnika. Drugi dan, v ponedeljek, sva bila z ženo na vrtu in sam ne vem, zakaj sem se vrnil v hišo. Ravno takrat je zazvonil telefon. Klical je č. g. Varga in me vprašal, če kaj vem, ali je omenjeni bolnik vpisan v kako župnijo, in ali jo je kaj podpisal. Ker tega nisem vedel, je rekel, da tukaj se ne gre za denar, tukaj gre za dušo. Rekel je, da bo šel takoj v bolnico. Nato sva se poslovila. Kakor mi je gospod pozneje povedal, je bolnika lepo pripravil za sv. spoved. Ker Najsvetejšega ni imel pri sebi in je videl, da se bolniku stekajo ure življenja in bi bilo mogoče prepozno, če bi šel sam domov po sv. Rešnje Telo, je telefonično poklical svojega duhovnega tovariša č. g. Pajka. To je takoj prišel in še pravočasno prinesel bolniku sv. popotnico. Pokrepan s sv. popotnico je kmalu nato lepo umrl. Ob tem lepem dejanju sta se gotovo oba duhovnika počutila srečna. Midva z ženo sva jima vedno hvaležna za trud in skrb. Bila sva vesela, ker se je tako lepo izpolnila najina želja.

Lep pozdrav vsem!

Vincenc Povirk

Vesti iz Slovenije

Uspeh Slovenca v Parizu

Mladi slovenski pozavnist Branko Slokar je bil lani sprejet na pariški Državni višji konservatorij in je že po enem letu odlično končal študije. Na posebno priporočilo svojega profesorja je mogel na zaključno tekmo vanje te šole. Izmed 31 pozavnistov, ki so igrali vsi dve stiskladbi, je Branimir Slokar prejel po soglasni sodbi žirije prvo mesto. Izgleda pa, da se bo Slokar vrnil v Pariz, ker mu v Ljubljani ne morejo zagotoviti stanovanja.

Povečana šola

V Makolah pri Slov. Bistrici so slovesno odprli nove šolske prostore. Šoli so prizidali šest novih učilnic, tako da bo v jeseni že mogla sprejeti nad 400 učencev iz tega dela bistriške občine.

Uran v žirovskega vrha

Ljubljanska banka bo skupaj z Geološkim zavodom in idrijskim rudnikom živega srebra financirala raziskavo in eksploatacijo uranovega rudnika na Žirovskem vrhu. Ljubljanska banka je v ta namen dala 180.000 dolarjev in 250.000 din. Idrijski rudnik in Geološki zavod sta predlagala izdelavo študije o tehnični in ekonomski zmogljivosti rudnika urana; pripravila jo bo projektantska organizacija Western Knapp Engineering. To delo bo trajalo 8 mesecev, obsegalo bo kontrolno vzorcev, poskusno predelavo v koncentrat, tehnologijo bogatenja ruc ter odpadala pripravljala dela.

Gasilsko slavlje

Veržejski gasilci so praznovali 12. julija 115-letnico domače požarne breme in 90-letnico Gasilskega društva. Praznovanju so se pridružili gasilci iz vsega Pomurja, ki so tekmovali v vseh gasilskih veščinah. Na praznovanje so prišli tudi gasilci iz obmejnih avstrijskih krajev, ki so pripili v polni oprebi na čolnih od Veržeja.

ZADNJA PRAVDA

J. S. BAAR

"Ne mudi se, fant, ne mudi se mi," je vzdihnila in s težavo vstala.

"In zakaj pa?"

"Ze zvesta, zakaj, — ti in gospod župnik; — pa radi te sramote niti med ljudi ne bom smela —" je tarnala starica in kakor da se je v teh trenutkih postarala za deset let, se je vlekla trudna po kamenitem tlaku k cerkvenim vratom...

Doma pri oknu je stal Martin. Manca je bila odšla k blagoslovu; on pa pojde na vrt, kjer bo legel pod hrusko in počakal, ne bi li kje zagledal Adama. Vivic se ji je zapolnil in prižgal, po čepici je segel — samo iti mu je še treba. — Tedaj zagleda sva-kinjo, kako beži kot divja damov z otrokom v naročju, akoravno so v cerkvi komaj vkup odzvonili. "Nekaj zelo hudega se ji je moralo zgoditi, morda si je deklica zlomila ročico ali nožico, da jo nosi," je sodil Martin. Stal je pri oknu kot pribit in naravnost koprnel, da bi ga Adam poklical sedaj v nesreči; z veseljem bi skočil za njega v vodo, — pokazal bi mu, da ima že dovolj te jeze; teh par tednov, kar so si v sovraštvu, se mu zdi že cela večnost... Toda pri Zgornjih ni slišati ničesar, niti miš se tam ne gane. Najsi bi steklo z očmi prevrtal in glavo z uganjanjem pobelil, bi vendar ne uganil, kaj se godi pri bratu. Strah ga obhaja vsled te tihote. Že je stopil korak, dva, da pogleda k Adamu in povpraša, kaj se je zgodilo, ko ga zvon zadrži na potu. — Pokrižal se je — "Vero" je zmoli in preden je molitvico dokončal, že vidi prihajati Manco, in tudi ona prihaja v diru, kakor bi jo kdo podil. V tem so pri Zgornjih zaškrpala vrata, kot lev se žene Adam naravnost proti vasi in nad Manco. Kaj počne Adam? Smrtnobledo Martinovo ženo je zgrabil za vrat, mikasti jo in vpije, da sliši ves trg: "Ko bi bila moja, ti mrha strupena, na vrat bi ti stopil in te poteptal kakor gada."

"Martin, ubil me bo," je obupno zavpila Manca in deček je začel jokati. "Nekaj strašnega je morala narediti Manca," je švignilo po glavi njenemu možu. "Pa naj, — pretepati je vendar ne pustim!" Kot strela je pohitel na dvorišče.

"Dobro, da si tu," ga je pozdravil Adam, "tukaj jo imaš, mrho — ne pa ženo; — in ti nisi več moj, ne jaz tvoj brat."

Adam čuti, kako v njem, v njegovem srcu nekaj poka, se ruši in razpada... Nekaj, kar mu je bilo še pred nekaj trenutki ljubo in drago; čuti, da se odpoveduje nečemu velikemu in svetemu.

Tudi Martin stoji kot okamenel. Vsa spravljivost v njegovi duši je vtonila nekam v globočino. — Dobro čuti, da v tem trenutku pokajo in se trgajo spona in vezi rodu in krvi...

Crn prepad je zazijal pri nju-nih nogah; na njegovem dnu, kamor trdovratno gledata oba brata, se jima zdi, kakor bi se bila za trenutek prikazala stara, siva očetova glava. — Ne, bila je le prevara, omama. Dvignila sta oči od tal, obrnila si hrbte in se razšla temna, brez besede.

"Pri drevescu" za mizo sedi Martin in pije; prije, da tone v pijaci, plačuje godca, daje si igrati in sam poje vedno isto pesem — pesem "o huđi ženi".

"Ženčni, ženčni horši než veženi, z veženi si pomužu od zle ženy nemužu —" "Ženitev vezitev te v vozi drži, iz voze rešitev od zle žene je ni!"

se razlega njegov glas po trgu

že hripavo, toda venomer žalostno, žalostno.

VI.

Dolgo časa, celo vrsto nedelj je ostala Porazilova klop v cerkvi prazna, kakor bi se je vsi bali; nihče se ji ni približal. Po vsej župniji so sicer vedeli, da ni več Porazilova, marveč da je javna klop, kakor druge v cerkvi, toda navada je navada. Nikdar ni sedel v nji noben drugi, vsi so se imeli svoje priljubljene prostore, in zato nikomur ni bilo mar te ugodnosti. Porazilovi ljudje so se vsled sramote skrivali zadaj pod korom, in kadarkoli je kdo izmed njih zadel s pogledom na prazno klop, je čutil, kako se mu v duši vnovič odpira reka... Gospod župnik je bil pred nekaj časom obiskal brata; hotel ju je spraviti; spomnil ju je očeta in matere v grobu; možka bi si še bila morda dala kaj dopovedati, a ženski pa ne odnehati, ne popustiti druga drugi. In ni bilo več tajno, da so izgubili klop in la si je ne bodo mogli očitati, da pri Porazilovih ne bo stal več altar in da Martin ne bo nosil neba, dokler se oba ne spravita.

"Prej bo prišel Haltrav k Cerhovu kot se bosta sešla ta dva," so sodili sosedje, ki so poznali Porazile. — "To je rod trmo-glavcev, ki ne odnehajo, naj že jade glava ali zob."

Medtem se je priselila na Šu-navo dobrodušna mamica zima. Vsakdo se je že pripravljval najo in se je veselil kot ljubega gosta. Klet je polna krompirja, sad polna zelja, dvorišče polno lrv; — mladi in stari veselo pozdravljajo zimo kot rešiteljico od težkega dela. Kakor iz vreče se siplje sneg, tečen, dva; to si ima "postilja", mraz in veter ji ometata pot in kopičita zame-e, da dimniki na bajticah komaj je gledajo iz njih, in nekako okrog Brezmadežnega Spočetja je zima v deželi že doma. Trdo-zamrzla pota bobnijo pod okovanimi coklami, kakor bi bila z jeklom potlakana, v medlem solncu se iskri sneg vrh zame-tov, da te kar oči bole; gozdovi so odeti v ivje in se stapljajo s sivim nebom, obzorje je vedno ožje, dan krajši, zato pa ozar-jajo večeri s plapolajočo lučjo smolnatih derenic naše vaso-valce... Spomladi, poleti in je-seni se razležejo naši ljudje vsak po svojih opravkih kakor mrav-ljve. Za trdim delom gredo v gozdove, na travnike, polja in v svet, od jutra do noči so sužnji dela, ki jim jemlje spanje, jim ne privoščijo počitka, jim krat-i veselje. — Zato jim pa vse to bogato nadomesti dobrotna zi-ma. Shajajo se, mladinja skupaj, starejši skupaj, kakor komu bolj ugaja, na prejo in pukanje pe-rja, kjer čitajo ali pojejo, pri-povedujejo ali igrajo na har-moniko, pogostoma pa tudi pu-ste delo in kar bosi zaplešejo...

Samo obojni Porazilovi se o-gi-bajo ljudi. Adam in Dodlička res hodita h krojačevim, toda to nobeno pravo vasovanje ni, ker presti se tam ne sme, da ne bi pezdil letel na krojaško blago; s smolnicami se tam ne sveti, ampak s smrdljivo petrolejko in stekleni krogli, pri kateri sedi sključeno stari krojač z zelenim senčilom na očeh in z naočniki na nosu. Včas, če ima pred praz-niki preveč dela, mu pomaga Dodlička, toda nič več ji ne švi-ga iglica med prsti tako, kakor prej. Sicer pa šiva bolj zase ka-por za očeta. Vse staro in str-gano je že popravila in sedaj šiva za zalogo. Ve, česar še nihče ne ve, da bo nekako po žetvi-če Bog da — zopet zajakalo doma. V par letih že v tretje. Predno se smehlja in veze o-gnjeno rdečo kapico.

(Dalje prihodnjič)

Zadostilna proslava sv. Metoda v Ellwangenu

V nizu ekumenskih proslav in zadostilnih dejanj za težke zgo-dovinske krivice je bila zelo po-membna proslava z odkritjem spomenika sv. Metoda v bavarskem mestu Ellwangenu, ki se je izvršila v nedeljo, 12. julija 1970. Nemški škofje so namreč leta 870 zajeli panonsko-morav-skega nadškofa sv. Metoda in ga postavili pred cerkveno sodišče v Regensburgu, češ da samo-voljno ustanavlja novo cerkve-no pokrajino na ozemlju, ki pravno pripada s alzburskemu cerkvenemu področju. Ob na-vzočnosti samega kralja Ludo-vika so škofje obsodili sv. Me-toda, ga okrutno pregnali na Švabsko onstran Bavarske ter ga konfinirali v nekem samostanu sredi gozdov, da bi papež ne zvedel zanj in ga osvobodil. Komaj čez dve leti in pol je papež Janez VIII. zvedel, kje je sv. Metod, in ga osvobodil. Ob 1100-letnici te krivice obsodbe je mesto Ellwangen, kraj Meto-dovega ujetništva, sklenilo, da nudi slovesno zadoščenje sv. Metodu s tem, da mu odkrije lep spomenik in javno prosi za spravo in odpusčenje.

Na zadostilno proslavo v Ell-wangen je prišlo lepo število Slovencev, predvsem pobudnik dr. Metod Turnšek, celovski ka-nonik Aleksej Zechner, goriški škofijski kancler dr. Rudolf Klinec, salezijanec Anton Ter-nar iz Črensovcev v Prekmurju, salezijanec Ivan Matko s krep-kim pevskim zborom iz Sel pod Košuto na Koroškem, inž. Milan Čačilo z gospo iz Maribora, Ciril Turk iz Esslingena na Wuerten-berškem, kateri je privedel s se-boj izvrsten pevski zbor, sestavl-jen iz slovenskih fantov in dek-let, ki so na delu v Zapadni Nemčiji. Temu zboru so se pri-družili še številni drugi Sloven-ci, zlasti iz Stuttgarta, rojaki prav iz vseh delov Slovenije, tako da je bilo na proslavi v Ellwangenu prisotno po svojih zastopnikih vse slovensko ljud-stvo.

Koroška skupina 35 udelež-en-cev, ki jo je z avtobusom vozil slovenski podjetnik Stefan Si-enčnik iz Dobre vasi, je preko Celovca, Beljaka, Salzburga, Muenchena in Donauwoertha prispela v Ellwangen v soboto zvečer in se povzpela na ell-wangenski grad, kjer jo je spre-jel župan Karel Woehr. Na gra-du se je bilo pravkar začelo ljudsko pirovanje "proštovega na raznju pečnega vola". Ell-wangen je bil namreč dolga sto-letja sedež samostojne knežev-i-ne, ki jo je vodil knez in prošt. Ta je uvedel poseben ljudski praznik, ki se je vsakoletno ob-

hajal na drugo soboto in nede-ljo meseca julija, ko je odprl podanikom dvor na gradu in jim nudil na obširnih grajskih dvo-riščih zakusko, na raznju peče-nega vola, kruha in imenitnega "švabskega piva". Ko je kneže-vina prešla v civilne roke, je mestni župan nadaljeval s to ljudsko veselico, ki jo je oživ-ljala godba in prepevanje na-rodnih popevk. In tako se je zgodilo, da je župan Woehr po-vabil selske pevce, naj s svojim nastopom na odru počastijo ell-wangensko prebivalstvo. Slo-venski pevski zbor iz Sel na Ko-roškem se je med burnim plo-skanjem pojavil na odru v svo-jih pestrih narodnih nošah, pre-peval koroške pesmi in izvajal koroške plesne. Ob slovenski pe-smi in rajanju se je spletla in utrdila vez bratstva in poveza-nosti med Slovenci in ellwan-genski Nemci.

V nedeljo, 12. julija, je bila ob 9. uri v mestni župni cerkvi sv. Vida slovesna koncelebru-rana maša šestih slovenskih du-hovnikov. Cerkev je bila dobro zasedena. Kanonik Zechner s Koroškega, ki je vodil somaše-vanje, je po evangelijsu sprego-voril v slovenščini in nemščini o pomenu sv. Metoda za versko in kulturno prebujenje in rast slovenskih narodov ter za brat-sko sožitje med narodi. Med sv. opravilom so prepevali kar tri-je zbori: dva slovensko, selški in izseljenški Cirila Turka, ter do-mači ellwangenski v staroslo-vanskem jeziku.

Po končani maši so se Sloven-ci sešli na obširnem trgu ob cerkvi in si izmenjali pozdrave in vtise. Selški zbor je spet nasto-pil s petjem in rajanjem. Ob 11. uri so se vsi podali na kraj, kjer stoji spomenik sv. Metoda. Mestni župan Woehr je pred-nusim pozdravil slovenske goste in predstavil odličnejše domači-ne: predsednika deželnega so-dišča, kiparja Hansa Schebleja, dekana in zgodovinarja msgr. Zirleina, notarja dr. Pavla Ma-cka, protestantovskega pastora dr. Viljema Schaeferja, dušne-ga pastirja čeških doseljencev dr. Urbana. Zatem je poudaril, da ob 1100-letnici obsodbe sv. Metoda in njegovega ujetništva v benediktinskem samostanu v Ellwangenu, mesto Ellwangen nudi dolžno zadoščenje sv. Me-todu in mu odkriva spomenik, proseč ga, naj bo božji zaščitnik kraju, ki mu je brez lastne kriv-de bil ječa.

Župan je nato odkril spome-nik, ki ga je izdelal ellwangenški kipar Hans Scheble: plasti-čno kiparsko delo na kake tri metre široki in nad dva metra

visoki mramornati ploskvi, ki predstavlja sojenje sv. Metoda na škofovskem zboru v Regens-burgu novembra 870. Na skrajni levi stoji kralj Ludovik, sledijo mu štirje bavarski škofje (salz-burški, regensburški, freisinški in pasavški), pasavski škof Her-manrik vihti v desnici pasji bič, grozeč sv. Metodu, ki stoji na skrajni desni uklenjen, a s svet-niškim sijem na glavi.

Občinska oblast v Ellwange-nu zasluži vse občudovanje, ker je dala upodobiti s tolikim re-alizmom o krutnost krivičnih sodnikov in počastila sv. Me-to-da, prvega slovanskega nadško-fa, s svetniškim sijajem.

Sledil je uradni govor dekana msgr. Zirleina. Na kratko je o-ri-sal življenje in delo slovan-skih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda in poudaril, da je pa-pež posvetil sv. Metoda za pa-nosko-moravskega nadškofa, kar je povzročilo spopad med različ-nim pojmovanjem cerkvene o-zemeljske pristojnosti: po sta-rem rimskem pravu je imel Sve-ti sedež pravico ustanavljati po vsem svetu samostojna cerkve-na področja, po nemškem prav-nem redu je ta pravica pripada-la nadškofu metropolitom. Ker se je sv. Metod oprijel rim-skega pojmovanja in trdil, da sta Moravska in Panonija nepo-sredno podvržena Petrovemu se-dežu, je postal žrtev teh različ-nih cerkveno-pravnih gledanj. Ker sta sveta brata Ciril in Me-tod skušala po Slovanih poveza-ti krščanski Vzhod z Zapadom, sta glasnika stvarnega ekume-nizma in simbola verske edinosti. Mesto Ellwangen obsoja tež-ko krivico, ki jo je nemška Cer-kev storila sv. Metodu, prosi od-pusčenja in v znak zadostitve postavlja na svojih tleh spome-nik sprave sv. Metodu.

Nato je spregovoril v sloven-ščini dr. Turnšek: točno pred 1100 leti so bavarski škofje v Regensburgu obsodili sv. Me-to-da, prvega slovanskega panon-skega nadškofa. Tu sem so ga "privlekli v ječo, izročili za strašne samostanske zidove, kjer je skoraj tri leta čakal na rešitev. Tukaj je torej živel in trpel in molil, veliko molil, naš nadškof sv. Metod. Tu je pošil-jal svoje goreče vzdihne h Kri-stusu in Mariji, tu je s svojimi solzami polagal temelje duhov-ni zgradbi Kristusove Cerkve v slovanskem narodu, pa tudi du-hovni zgradbi tega kraja Ell-wangena, ki je po 1100 letih prvi, ki sv. Metodu daje zado-ščenje in čast, javno in očitno, tudi za pozne rodove z odkrit-jem spomenika na tako častnem prostoru."

Msgr. Zirlein je nato pred spomenikom izmolil posebno za-dostilno molitev k sv. Metodu,

ki je izzvenela v prošnjo za bratstvo med narodi in cerkve-no edinost. Zatem je selški zbor zapel himno na čast sv. bratoma Cirilu in Metodu. Oba zbora sta nato prepevala še več sloven-skih pesmi. Posebno mogočno je donel "Triglav, moj dom", ki so ga izredno navedeno zapeli slovenski rojaki, razseljeni po vsej Zahodni Nemčiji. S tem je bila proslava zaključena.

Dr. R. K.

Ameriško letalstvo bo podprlo saigonski nastop v Kambodži!

Vojaški vodniki v Saigonu se zavzemajo za nastop juž-novietnamskih čet proti novim rdečim oporiščem v Kambodži in Laosu.

SAIGON, J. Viet. — Položaj v Kambodži je zapleten, vendar je očitno, da vladne sile niso gos-podar razmer in tudi še ne kos rdečim, ki v manjših skupi-nah divjajo po vsej deželi. V vsej Kambodži ni skoraj več kraja, ki bi bil varen pred rde-čimi. Poleg tega so rdeči začeli vzpostavljati nova oporišča v severovzhodni Kambodži in v Laosu, ki naj služijo za podpi-ranje rdečega vojskovanja v Južnem Vietnamu.

Tako stanje utegne biti ne-varno za ameriške in zavezni-ške čete v samem Južnem Viet-namu. Saigonski vojaški vodni-ki so prišli do prepričanja, da je potrebno ponovno stopiti proti rdečim oporiščem v Kambodži in tudi v — Laosu. Verjetno imajo pri teh načrtih podporo ameriških vojaških vodnikov v Saigonu.

Zadnjič so nastopile južno-vietnamske in ameriške kopne sile skupno v Kambodži in uni-čile večji del rdečih oporišč v obsejnem pasu, tokrat naj bi nastopile južnovietnamske kop-ne sile same, podprlo pa naj bi jih ameriško vojno letalstvo. Ali bo do tega prišlo, to zavisi od predsednika Nixona. Če bo ta smatral, da mu domače poli-tične razmere to dovoljujejo, se bo za to odločil verjetno šele po volitvah 3. novembra. Približno v tistem času bo prenehalo monzunsko deževje in bo čas za kopne vojaške operacije ugo-den.

FBI le zgublja ugled!

Levičarska in liberalna propa-ganda ni uspela vzeti FBI ugleda v javnosti.

WASHINGTON, D.C. — No-bena federalna agencija ni pred-met tolikih napadov kot FBI (Federalni preiskovalni urad). Drugače pa tudi biti ne more. Končno je FBI tista zadnja po-stopajka, kjer se zbirajo podat-ki tudi o delovanju in življenju naših levičarjev, ki so si zad-njih 5-10 let postavili prave re-volucionarne cilje. V začetku so mislili, da taki načrti izvirajo iz mladostne prešernosti, pozneje se je pokazalo, da stoji to giba-nje vendarle pod nadzorom sil, ki gredo daleč preko mej naše federacije in ki so si postavile cilj, da vsaj zamajajo, ako že ne spodkopljejo temeljev naše po-litične svobode.

Zato smatra naravno vsaka levičarska organizacija za svojo važno nalogo, da uničuje, kjer se le da, ugled FBI. Njej se je s časom pridružilo tudi mnogo nevtalcev in liberalnih duhov, ki hočejo levičarske struje raz-umeti veliko bolj "človeško" in jim ne pripisovati prevratno-političnih namenov.

Pritisk na FBI je torej sila ši-rok in močan, pa vendar ni v zadnjih petih letih dosegel te-ga, kar je hotel. FBI je vendarle v obeh 71% našega prebivalstva federalna ustanova, ki je naši deželi potrebna in vrši koristno

delo. Vse to je dognala posebno skrbno pripravljena preiskava Gallupovega zavoda, ki je bila sedaj objavljena. Največ krit-kov ima FBI med akademsko izobraženimi krogi, veliko manj pa med vprašanimi, ki so kon-čali le srednje šole (high schools).

Sladkor iz pese

GRAND FORKS. — Okoli 15% celotne teže sladkorne pese je mogoče predelati v sladkor.

DELO DOBIJO

Delo dobe
Iščemo tovarniške delavce
in delavke.

ATLAS PAPER BOX
1849 E. 65 St. tel. 881-1191
(156)

Ženske dobijo delo

Gospodinja

Iščemo gospodinjino, da bi žive-la z družino 5 dni, lahko hišno delo, nekaj kuhe. Prijazen dom. Kli-čite 247-7879. —(157)

Iščemo pomočnico

Iščemo gospodinjstvo pomoč-nico za en dan na teden v Brecksville, Ohio. Kličite 526-4030. —(155)

Help wanted — female

COOK
Monday thru Friday, 9 to 3 p.m.
20th Century Lanes
16525 Euclid Ave.
(156)

Help Wanted — Female

Cafeteria work, part time, 4½ hours, 9-1:30 p.m. 5 days a week. Call 432-2477 between 10:00 and 11:00 a.m. Ask for Mr. Guist. 1974 E. 61 St. —(156)

MALI OGLASI

Da se uredi zapuščina

Prodajamo 2 petsozni hiši na enem lotu z dvojno garažo. Spretna hiša ima zidan priklju-čen trgovski prostor, na 47 and Payne Ave. Vprašamo \$17.500. Kličite 943-4581. —(154)

V najem

Oddamo stanovanje, zgoraj, z dvema spalnicama \$60. Kličite po 6. uri 361-2342. —(157)

V najem

3 sobe se odda, delno oprem-ljene, za ženo ali dekle na 1128 E. 66 St. 431-2174. —(154)

V najem

Oddamo tri sobe na 1176 E. 61 St., zgoraj, zadaj, št. 8. Kličite 475-2644 po 6. uri. (MWFX)

LUMBER AND CONSTRUCTION YARD

Buildings and office, for lease or sale. Serving Slovenian St. Clair area and other areas easily ac-cessible from Shoreway and Downtown. Excellent opportu-nity, long established business. For information call

MR. LYBARGER, 543-5141

(154)

Naprodaj

Se eno hišo imam naprodaj v Wickliffe, Ohio, pet sob, lot 60x 180, klet, itd., 12 let stara, cena \$19.800. Lastnik Wm. Kennick, 943-3670. —(156)

Lastnik prodaja

6-sobno zidano ranč hišo, 2 ga-raži, Eddy in Bishop Rd. okolica v Wickliffe, in tudi 6-sobno zi-dano hišo v okolici E. 185 St. Samo resni kupci naj kličejo: 943-2588. —(12,1417 avg)

Soba se odda

Lepa, opremljena spalna soba s souporabo kuhinje se odda zaposlenemu moškemu ali po-štenemu upokojencu, na 1184 E. 167 St. telefon: IV 1-8607. —(12,14 avg)

KONEC IN ZAČETEK ZA LOSOSE — Losose, ki so jih nalovili v morjih okoli otoka Sahalina, so spravili v Kalininove ribanice največje v ZSSR za gojenje te vrste rib. Ikre umetno goje, dokler se ne razvijejo v male ribice, ki jih nato spuste v morje.

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Držala se je pota, ki ga ji je bil zarisal sprog, izpustila pa je vse kočljive točke in vse laži. Govorila je počasi, preprosto in jasno.

Za zastorom pa je čepel Butron in pazno sledil besedam svoje soproge; mahal je z rokami, kakor pevovodja, včasih je zaklel, pa je bil zopet zadovoljen.

Beda ranjencev na severnih bojiščih Spanije, tako je razlagala, je velika in mora vzbuditi sočutje pri vseh rodoljubnih senorah; zato se je ona, Butronova namenila, da jih vse skliče in jih v imenu božjem prosi, naj se usmili ranjencev, naj jim pomagajo in naj se v ta namen zedinijo v organizacijo, ki se bo razširila po vseh provincijah in bo zbrala obilnih prispevkov...

V pobožnem molku je vse poslušalo. Ko je markiza končala, je nastala mučna tišina. Obe stranki sta se srepo gledali, kakor dve armadi, ki sta vsak čas pripravljeni, da se udarita.

Baronesa de Bivot je začela prva:

"Misel je zares nad vse lepa in plemenita in upam, da ji vse pritrdite z menoj vred," je pravila in si je počasi hladila lice s pahljačo, "pa opozoriti vas moram, da stojita na severu dve španski armadi..."

Butron je nemirno mencial pred svojo luknjico za zastorom...

"...ena sedanje vlade, druga karlistov. Obe imata mnogo ranjencev, v obeh je beda. Dosledno bo, da nabrane darove delimo; polovico za armado vlade, polovico za karliste..."

Smrtna tišina v dvorani. Butron je razburjen poskočil za zastorom in je pihal od jeze.

"Vražja ženska! Treba te je bilo! — Kaj takega... Da bi si z našim denarjem karlisti puške kupovali...! In ta Vefa pa bedasto molči...! Povej ji, Geno, povej, da ne in ne, da naj gre, kamor hoče, da pri nas ne dobi ni centima..."

Res je markiza osupla obmolnila in na baronesin ugovor ni vedela kaj odgovoriti. Markiza Villasisova se je je usmili ter ji prihitela na pomoč:

"Baronesa govori prav, pa na nekaj ni mislila: vlada bo nedvomno rada dovolila, da razdelimo podporo vsake vrste med vojake, na noben način pa ne, da bi dajali denarja karlistom. Zaraditega se bo moralo dobrodelno društvo senor omejiti na to, da razdeli vladni armadi denar, kolikor se ga bo nabralo, kdor pa bo hotel pomagati karlistom, bo pa moral to storiti skrivaj..."

Butron za zastorom je izprva mrmral: "Ni slabo..."; ko pa je markiza razgrnila svoj načrt in ga priporočala tudi drugim, je zagodel:

"Vraga, vraga, vraga! Polovico nam vzame, okradla nas bo, oropala nas bo..."

Senor Pulido ga je s flegmatično ljubeznivostjo tolažil:

"Ne boj se, Pepe! Malo jih bo dalo, ako bo treba dati skrivaj..."

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

Auto Lot — Well established business. Good location. 3115 N. Cicero. Cash sale. Owner selling — other interests. 583-2055.

(154)

Baronesa je bila premagana in ni vedela ničesar odgovoriti. Markiza Butronova pa je porabila ugodno priliko in je nadaljevala najtežavnejši, trnjev del svojega pota: treba da jim bo posebnega odbora, ki bo vodil nabiranje darov, je govorila, in prečitala bo senoram imena kandidatij; izbrane so po navetu veljavnih in izkušenih oseb in lahko jih vse navzoče odobrijo.

Poskus je bil drzen in namen očividni; zakaj pričakovati je bilo, da se nihče ne bo upal ugovarjati imenom, katere predlaga tako ugledna senora v svoji lastni palači. Globoka tišina je zavladala po dvorani, bilo bi mogoče slišati, kako je Butronu in Pulidu nemirno utripalo srce in kako je vzdihoval stric Frasquito ter se le s težavo zdrževal v ravnotežju pri svojem neugodno ležečem opazovališču.

Izza kulisa pa se je hudobno režal breztidni Diogen ter brez dvoma premišljeval kako peklenško zlodejstvo, ki bi mu napravilo posebno zabavo...

Markiza je razgrnila papir in je začela s povzdignjenim glasom:

"Predsednica: prevzvišena senora markiza vdova de Villasis..."

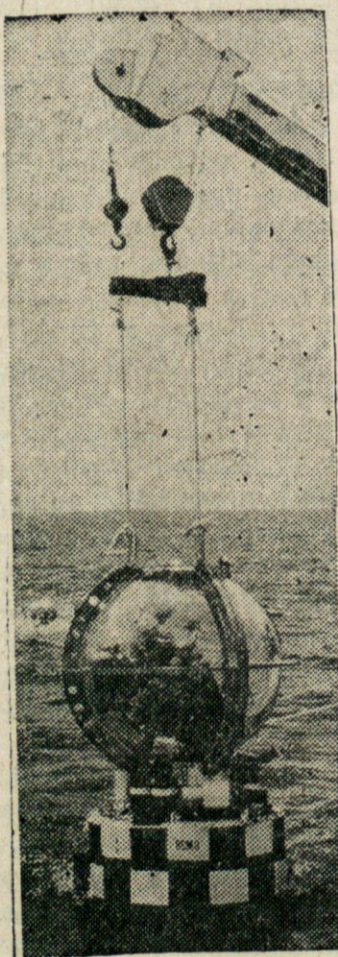
Polglasen val priznanja je zaplul po dvorani. Currita se je ježno okrenila, oči so se ji zablisnile od jeze in srda.

Za zastorom se je Butron zadovoljno smejal, Pulido se je oddahnil, stric Frasquito pa je osupnil in se zavzel, da je njegova gospodovavka in kraljica prišla ob krono; izgubil je ravnotežje in se v strahu prijel ob zastor, ki se je nevarno zganil. Grozeče sta ga gledala tovariša in mu mahala, naj bo miren...

Za kulisami se je mizal in režal Diogen.

Markiza je nadaljevala: "Namestnica: prevzvišena senora kondesa de Alborno..."

Molk. Dvesto radovednih oči se je obrnilo v izvoljeno... Izabela Mazacan ji je oddaleč pošiljala ironične čestitke... Currita se je ugriznila v ustnice, kri ji je zalila oči, kosček čipke od nje-

ZA PODMORSKI OGLED — Plastično kroglo spuščajo v vodo v bližini Freeporta na Bahamih. V njej je prostora za dva človeka, ki si lahko iz nje ogledata podvodne gradnje, pa seveda tudi kaj drugega.

nega žepnega robca je zdrknil na preprogo.

Za zastorom se je Butron prestrašil in zazibal, Pulido je zašepetal: "Saj sem pravil!", in stric Frasquito je stegnil roke v strahu, da bo zopet izgubil ravnotežje.

Diogen je izginil nekam za kulise...

Markiza je čitala naprej. "Odbornice: prevzvišena senora dukesa de Astorga, prevzvišena senora kondesa de Villarcayo, prevzvišena senora kondesa markiza de Minahonda, prevzvišena senora dona Seranda Molinillos de Martinez."

Lahna rdečica je planila senori Martinezovi v lice, iztegnila je roke in odmajala z glavo, da ne... Dukesa de Bara ji je ljubeznivo prigovarjala...

Senora Garcia Gomezova se je premagovala in mirno čakala, da zve, ali je tudi ona med kandidatijami.

Za zastorom je pogledal Butron na Pulida, Pulido na Butrona in oba sta se nasmejala. Stric Frasquito je dostojno in spodobno mirno čepel naprej.

Diogen se je pojavil med sprednjimi kulisami in iskal nečesa ob steni na levi strani odra...

Markiza Butronova pa je čitala:

"Prevzvišena senora kondesa de Macharnudo, prevzvišena senora dukesa de Bara..."

Imenovana se je pritaženo začudila, da je tudi ona med tistimi, o katerih je Butron rekel, da so same poštene...

Markiza de Butron je napravila majhen odmor, je pogledala

po navzočih in nadaljevala:

"Tajnica: prevzvišena senora dona Pavlina Gomez de Rebol- lar de Gonzalez de Hermosilla."

Leopoldina Pastorjeva je poskočila, kakor bi jo bil kdo zbodil. Pričakovala je, da ona dobi to mesto. Krepak "brezstidno!" se je slišal, ne da bi se vedelo, odkod je prišel... Carmen Tagle je pokala od smeha, izvoljena senora pa je slovesno molčala. Dukesa de Astorga ji je čestitala brez vsake ironije in hudomušnosti...

Za zastorom je dobival Butron novega upanja, Pulida se je prijemal strah, stric Frasquito je mislil globoke misli.

Diogen je našel ob steni visečo vrvo in jo je pazljivo preiskoval...

Markiza Butronova je končala:

"Blagajničarka: prevzvišena senora dona Ramona Gomez de Lopez Moreno..."

Senora je omahnila kakor brezvestna. Dukesa jo je pozdravljala oddaleč. Sepet se je vzbudil ter je naraščal in naraščal kakor vihar, ki se začne z rahlim vetričem in neha s tulečim pišem...

Naenkrat — čuden ropot — grobna tišina — splošno iznenadenje...

Diogen je bil potegnil za vrvo, zastor se je bliskoma dvignil — in pred osuplimi gledavci so čepeli na odru Butron, Pulido in stric Frasquito.

Vse je ostrmelo in onemelo.

VII.

Dobrodelno društvo senor se je torej razbilo...

Markiza de Villasis je kratkomalo odklonila predsedstvo, Currita je prezirljivo zavrгла poniževalno službo namestnice, karlistke so vlekale na eno stran, radikalke, hudo užaljene, pa na drugo. Sama je ostala na pozorišču tajnica, prevzvišena senora dona Pavlina Gomez de Rebol- lar de Gonzalez de Hermosilla s svojim slavošpevom na usmiljenje, ki ga je na tihem pripravila, in tudi ni bilo treba delati velike mošnje iz rdečega žameta, ki jo je naročila tajnica senora de Lopez Moreno, da bi v njo pobirala darove...

Senor Pulido je mihal s svojim kazalcem gori in doli: "Saj sem pravil; saj sem pravil." Butron pa se je trdovratno takoj lotil novega dela. Tolažil se je, da je tudi Napoleon na Ruskem delal pogreške in Cezar v Afriki in Aleksander Veliki v Indiji.

Pri kondesi de Alborno pa je bil drugi dan protestni shod užaljenih...

Zalostna usoda ranjencev severne armade seve ni dala miru usmiljenemu srcu Curritinemu. Sklenila je, da jim bo lajšala trpljenje na svoj račun in na svojo pest, in je stopila v ta namen v dogovor z armadnim poveljnikom in s čudakom generalom Pastorjem. Zbrala je svoje stražarje, sklicala svoje zveste prijatelje in prijateljice in jim je razvila svoj načrt: slavnosti, plesi, zabave naj bi se vrstile druga za drugo v prid ubogim ranjencem, venčala pa naj bi vse prireditve sijajna veselica, od katere pričakuje, tako je računala, velikanski dobiček.

Pa vse te načrte je moral še

prej odobriti Jakob. Brez njega ni storila Currita niti koraka, kadar je šlo za denar. Ali Jakob niti bilo nikjer. Vso noč ga ni bilo na izpregled in tudi k zajutruku ni prišel, kakor je imel sicer redno navado.

Vznemirjena je poslala Currita služabnika v prijateljevo sta-

novanje, da zve za vzrok nenadne odsotnosti.

Lakaj je prinesel kratek odgovor:

"Senor markiz de Sabadell je ponoči odpotoval iz Madrida."

Currita je otrpnila. — (Dalje prihodnjič)

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLISKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejših vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle članke bolniško podporo
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

Louis Majer Shoe Store

6410 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103 — Tel. 391-0564

VELIKA RAZPRODAJA

POLETNE IN VSAKOVRSNE DRUGE OBUITVE

traja še do sobote, 15. avgusta

Izkoristite 20 do 50% popusta pri poletnem obuvanju in 10% popusta pri drugih nakupih. Vašega obiska bomo veselili, tudi če sedaj nimate potrebe za nakup!

POZIMI IN POLETI — Oberstdorf v Allgauskih Alpah je pomembno turistično središče skozi vse leto. Pozimi hodijo sem smučarji, poleti pa tisti, ki iščejo gorskega zraka, hladu in miru. Avtomobilski promet je v tem kraju skrajno omejen, da ne bi motil tujih gostov.

GRIZE ROKO, KI JO KRMI — Žirafa v živalskem vrtu v Oaklandu, Calif., je hlastnila po ponujani hrani in pri tem zagrabila tudi roko, ki ji je prigrizek nudila. Ni bilo nič hudega, ker je žival roko spustila, ne da bi jo ranila.